

metoderne til DNA-analyse. Retsgenetisk Afdeling ved Retsmedicinsk Institut på Københavns Universitet, der foretager alle DNA-analyser i straffesager, har f.eks. senest taget en ny metode i brug, der gør det muligt at lave DNA-profiler isoleret på Y-kromosomer. Baggrunden herfor er, at der ved vaginalskrab i voldtægtssager er tale om en blanding af ofrets og gerningsmandens biologiske materiale – en såkaldt blandingsprofil. I disse tilfælde er det derfor ofte vanskeligt at tilvejebringe en brugbar DNA-profil på gerningsmanden. Da kvinder kun har X-kromosomer, kan man med den nye Y-kromosom-teknik isolere DNA-profilen på gerningsmanden uden sammenblanding med ofrets profil.

En metode, der endnu er under udvikling, men som må forventes at blive sædvanlig inden for en overskuelig årrække, er såkaldt mitokondrie-DNA-analyse. Denne metode betyder bl.a., at der kan laves DNA-profiler fra alle dele af hår. Ved normal DNA-analyse af hår kan kun anvendes rodkedeceller omkring hårrøden, hvilket som udgangspunkt forudsætter, at håret er revet ud af hovedbunden. Teknikken til mitokondrie-DNA-analyse er dog endnu uforholdsmæssigt kostbar og væsentlig mindre sikker end traditionel DNA-analyse.

2.3. Biologisk materiale

DNA-profilregisteret indeholder alene de talprofiler, der er resultatet af DNA-analyse af biologisk materiale fra henholdsvis sporfund og prøver udtaget ved legemsundersøgelse i medfør af retsplejelovens kapitel 72, se ovenfor i afsnit 2.1. Registeret omfatter således ikke det bagvedliggende biologiske materiale.

I 1990 indgik Retsgenetisk Afdeling ved Retsmedicinsk Institut på Københavns Universitet en aftale med Rigspolitichefen om at udføre alle DNA-analyser til brug for straffesager. Rigsadvokaten nedsatte i 1999 en arbejdsgruppe, der har til opgave at overveje, hvilke retningslinier der kan fastsættes for opbevaring, destruktion mv. af biologisk materiale, som er tilvejebragt ved legemsindgreb, og som kan anvendes i forbindelse med efterforskningen af straffesager. Rigsadvokatens arbejdsgruppe skal bl.a. komme med forslag til retningslinier for Retsgenetisk Afdelings opbevaring og destruktion af prøver udtaget ved legemsundersøgelse til brug for DNA-analyse. Arbejdsgruppen forventes at afgive sin rapport med forslag til sådanne retningslinier i indeværende år.

Den hidtidige praktiske ordning for håndteringen af disse prøver er beskrevet nærmere i bemærkningerne til DNA-profilregisterloven, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, side 3047-3048. Heraf fremgår

det bl.a., at det biologiske materiale fra legemsindgreb – typisk blodprøver – som analyseres på politiets anmodning, opbevares på Retsgenetisk Afdeling, der som udgangspunkt destruerer materialet 12 måneder efter analysens foretagelse. Ønsker politiet af bevismæssige årsager, at det biologiske materiale opbevares af Retsgenetisk Afdeling i længere tid, skal politiet fremsætte en begrundet anmodning herom. På Retsgenetisk Afdeling opbevares materialet i øvrigt under særligt sikrede forhold, herunder med flere forskellige låse- og alarmsystemer og således, at kun ganske få medarbejdere har adgang hertil.

Det fremgår videre af bemærkningerne til DNA-profilregisterloven, at Justitsministeriet har tilkendegivet over for Retsmedicinsk Institut, at instituttet – af hensyn til behovet for en stadig kvalitetssikring, forbedring og videreudvikling af de analysemetoder, som anvendes i straffesager – vil kunne anvende biologisk materiale, der opbevares på politiets vegne, til undersøgelser til brug for kvalitetssikring og metodeudvikling. Justitsministeriet har samtidig tilkendegivet over for Retsmedicinsk Institut, at det biologiske materiale, som hidrører fra straffesager, i overensstemmelse med instituttets praksis ikke må anvendes til andre former for forskning. Anvendelse af materialet til andre former for forskning vil alene kunne komme på tale med Justitsministeriets tilladelse til et konkret forskningsprojekt og da alene på nærmere angivne vilkår, herunder at forskningsprojektet skal være anbefalet af den relevante videnskabetiske komité, samt at materialet alene må anvendes i anonymiseret form. Se i det hele Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, side 3048. Retsgenetisk Afdeling har oplyst over for Justitsministeriet, at der aldrig er modtaget forespørgsler om anvendelse af det biologiske materiale til forskningsprojekter.

3. DNA-profilregistre i andre lande

3.1. Sverige

Efter en ændring af den svenske polisdataagen, der trådte i kraft den 1. april 1999, blev der ved Rikspolisstyrelsen oprettet et DNA-register. Det svenske DNA-register indeholder ca. 2.500 DNA-profiler i persondelen og ca. 8.900 DNA-profiler i spordelen.

Betingelserne for at kunne registrere en person i registerets persondel er, at den pågældende er blevet dømt for en alvorlig forbrydelse mod en persons liv eller helbred, personlige integritet eller sikkerhed eller for en almenfarlig forbrydelse omfattet af Brottsbalkens kap. 3, 4, 6, 8, 12, 13 eller 17, og forbrydelsen kan medføre mere end to års fængsel. For at kunne udtage materiale til brug for en DNA-analyse skal den